

Creatie: het meest vrije gebaar

Al zo lang als ik mij kan herinneren koester ik een passie voor dans. Prachtig om naar te kijken en fantastisch om te doen. Het is manier van kijken, van beleven en van iets tot uitdrukking brengen.

Daarnaast heeft het voor mij ook een betekenis waaraan ik tot voor kort nog geen woorden kon geven. Alleen dat het een gevoel gaf van spanning, van verwachtingen en van verheugen.

Het voorjaar en de zomer van afgelopen jaar werden gekenmerkt door twee series ontmoetingen die de sleutel bleken tot die betekenis.

Eerst waren er de ontmoetingen met een erudiete vagebond. Onze dialoog kenmerkte zich door onverwachte wendingen, ongebruikelijke metaforen, en soms zelfs een zekere uitzinnigheid. De vagebond permitteerde zich grenzeloze vrijheden in zijn uitspraken. Op onnavolgbare wijze verweefde hij fantasie en werkelijkheid. Wist hij zijn overweldigende emoties bijna tastbaar te maken. Na een tijdje kon ik zijn taal verstaan en zijn werkelijkheid gewaar worden zonder de mijne te verliezen.

Die ervaring leerde mij onbevreesder door andere werkelijkheden te reizen.

Ook in de tweede ontmoetingenreeks leerde ik een andere taal verstaan. In een klooster op een sprookjesachtig landgoed ontmoette ik tijdens een schildercursus 15 vrouwen met een gezamenlijke leeftijd van 1000 jaar. Ik zag hen vorm geven aan vergezichten, bomen, dansers, wolken en waterpartijen. Ieder vanuit haar eigen blik en haar eigen waarneming van de omgeving. Met een eigen visie op kleur, lijnenspel, licht en verhoudingen. Vanuit haar eigen beleving van deze wereld. Door hun schilderijen gunden zij mij een blik op hun werkelijkheid die hun verhalen alleen niet hadden kunnen schetsen.

Talen als dans, beelden en die van de vagebond: de fantasie, de metaforen en de emotie, fungeren als toegangspoorten tot waarnemingsgebieden.

Tallose andere talen onsluiten een oneindige variatie aan gebieden om in rond te dwalen, om door verrast te worden en om het verheugen gewaar te worden. Het verheugen dat gevoed wordt door de wens om iets dat uniek is te creëren zoals het vinden van een antwoord op een brandende vraag; het doen van een vondst in een sluimerende zoektocht; vorm te geven aan het onzegbare; wat stil staat in beweging te brengen; of wat in de kiem aanwezig is te ontwikkelen.

De dans herbergt voor mij het verheugen op het maken van een choreografie, geïnspireerd op het samen komen van de intensiteit van de vagebond; de lichtval in schilderijen; het ritme in 1000 jaar levenservaring, spelend op de grens van fantasie en werkelijkheid. Waardoor een uitzonderlijke en betekenisvolle beweging gestalte krijgt.

De waarde van de gevonden woorden overstijgt het gebied van de dans. Het is een manier om vorm te geven aan vernieuwing: vol verwachting andere talen herkennen, nieuwe gebieden gewaarworden en het vinden en verbinden van inspiratiebronnen tot de ultieme creatie. Het is een sleutel die een deur opent naar de vrijheid om het creatieve vermogen te verkennen, te onderzoeken, te ontwikkelen en gestalte te geven in een eigen taal.

Godelieve Spaas, 2000